Betänkande JsUB 13/2021 rd– MI 9/2019 rd

Jord- och skogsbruksutskottet

Laginitiativ om att upphöra med kalhuggning på statsägda områden

INLEDNING

Remiss

Laginitiativ om att upphöra med kalhuggning på statsägda områden (MI 9/2019 rd): Ärendet har remitterats till utskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört
- forstråd Marja Kokkonen, jord- och skogsbruksministeriet
- konsultativ tjänsteman Ville Schildt, jord- och skogsbruksministeriet
- miljöråd Maarit Loiskekoski, miljöministeriet
- professor Olli Tahvonen, Helsingfors universitet
- professor Heli Peltola, Östra Finlands universitet
- professor Timo Pukkala, Östra Finlands universitet
- professor Pasi Puttonen, Helsingfors universitet, agrikultur-forstvetenskapliga fakulteten
- forskarprofessor Jari Hynynen, Naturresursinstitutet
- forskare Juha Siitonen, Naturresursinstitutet
- ordförande för skogsdelegationen Mikko Tiirola, MTK:s skogsdelegation
- ledande expert på skogsvård Markku Remes, Finlands skogscentral
- professor Jaana Bäck, Naturpanelen
- direktör Petri Ahlroth, Finlands miljöcentral
- verkställande direktör Jussi Kumpula, Metsähallitus Metsätalous Oy
- teamledare Rami Nissema, Metsähallitus Metsätalous Oy
- landschef Hanna Paulomäki, Greenpeace Finland
- utvecklingschef Timo Makkonen, Koneyrittäjät ry
- skogsexpert Anu Islander, Skogsindustrin rf
- ordförande Harri Hölttä, Finlands naturskyddsförbund rf
- skogsombudsman Viktor Harvio, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av
- arbets- och näringsministeriet
- sametinget
- Renbeteslagsföreningen
- forskningsprofessor Jarkko Hantula, Naturresursinstitutet
- specialforskare Katri Himanen, Naturresursinstitutet

- specialforskare Saija Huuskonen, Naturresursinstitutet
- forskningsprofessor Hannu Ilvesniemi, Naturresursinstitutet
- chefsforskare, gruppchef Timo Saksa, Naturresursinstitutet
- näringschef Tuomo Mikkonen, Finlands skogscentral
- gruppchef Sampo Soimakallio, Finlands miljöcentral
- skogsingenjör Carl-Johan Jansson, Raseborgs stad
- expert Timo Kujala, Metsäpalvelu Arvometsä Oy
- docent i skogsvårdsvetenskap Yrjö Norokorpi, Föreningen för kontinuitetsskogsbruk Silva rf
- verksamhetsledare Kirsi Joensuu, Finska Forstföreningen rf
- Naturpanelen
- Lapplands förbund
- arbetsgruppen Våra skogar
- Suomen Latu ry
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry.

Inget yttrande av
- senior advisor Taneli Kolström, Naturresursinstitutet.

Öppen utfrågning

Jord- och skogsbruksutskottet ordnade den 1 oktober 2020 en öppen utfrågning för riksdagsledamöterna och medierna och som webbsändning också för allmänheten. De utfrågade var företrädare för initiativtagarna ordförande Harri Hölttä, Finlands naturskyddsförbund rf, landsdirektör Hanna Paulomäki, Greenpeace i Finland, skyddsexpert Tero Toivanen, BirdLife Finland rf, och projektchef Birthe Veijola, Natur och Miljö rf, samt forsträdet Marja Kokkonen och konsultative tjänstemannen Ville Schildt, jord- och skogsbruksministeriet, konsultativa tjänstemannen Maarit Loiskekoski, miljöministeriet, och verkställande direktör Jussi Kumpula, Metsätalous Oy.

MEDBORGARINITIATIVET

I medborgarinitiativ MI 9/2019 rd föreslås det att lagstiftningen om användning av statens skogar ändras så att det i fortsättningen i regel inte är tillåtet att utföra i skogslagen avsedd förnyelseavverkning i områden som ägs av staten. I praktiken innebär ändringen övergång från kalhuggning och intensiv beståndsvårdande avverkning till metoder för hyggesfritt skogsbruk.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt om medborgarinitiativet

Syftet med de ändringar i skogslagstiftningen som föreslås i medborgarinitiativet är att medverka till att målet för biologisk mångfald i skogarna nås, stärka skogarnas och markens kollager, förbättra skogsnaturens och skogsbrukets möjligheter att anpassa sig till klimatförändringen och förbättra sjöarnas och vattendragens tillstånd och förutsättningarna för rekreation och turism. Jord- och skogsbruksutskottet anser att medborgarinitiativets mål kan understödas och anser att för-

verkligandet av målen bör vara av central betydelse särskilt när det gäller skötseln av statsägda skogar.

Laginitiativet om att upphöra med kalhuggning på statlig mark innehåller paragrafspecifika förslag till ändring av skogslagen och lagen om Forststyrelsen samt allmän motivering och detaljmotivering till ändringsförslagen i enlighet med strukturen i regeringspropositionen. Utskottet konstaterar att medborgarinitiativet innehåller ett lagförslag i överensstämmelse med 4 § i lagen om medborgarinitiativ (12/2012) plus motivering. Initiativet har således gett en god grund för diskussionen i utskottet om skogar och utvecklingen av skogsbehandlingsmetoder. Utskottet anser det vara viktigt att det förs en aktiv diskussion om skötseln av statsägda skogar och mer allmänt om skogsbehandlingsmetoderna och att man på detta sätt ökar kunskapen om olika skogsbehandlingsmetoder och deras betydelse.

Såsom framgår av medborgarinitiativet används begreppet kalhuggning inte i den gällande skogslagen. Därför har också den lagändring som föreslås i medborgarinitiativet formulerats så att det inte är tillåtet att genomföra i skogslagen avsedd förnyelseavverkning i områden som ägs av staten. Med förnyelseavverkning avses enligt skogslagen drivning där behandlingsområdet, med undantag av naturvårdsträd, fröträd och skärmträd, avverkas till ett kalhygge i syfte att åstadkomma nya trädbestånd. Begreppen kalhuggning och förnyelseavverkning hänför sig till skogsbruk i likåldrig skog eller periodisk skogsodling, som i Finland under flera årtionden före den reform av skogslagen som trädde i kraft vid ingången av 2014 var den primära skogsbehandlingsmetoden.

Utskottet konstaterar att det i samband med lagändringen 2014, således för sju år sedan, fogades en definition på beståndsvårdande avverkning till skogslagen. Med beståndsvårdande avverkning avses enligt skogslagen drivning som utförs på ett sätt som främjar det bestånd som kvarstår på området eller utöver detta också uppkomsten av nytt plantmaterial. Enligt motiveringen till ändringen av skogslagen ansågs beståndsvårdande avverkning omfatta odling av skog med varierande åldersstruktur. Odling av skog med varierande åldersstruktur kallas också hyggesfritt skogsbruk eller kontinuitetsskogsbruk, även om begreppen delvis också kan användas i annan betydelse. Vid hyggesfritt skogsbruk behandlas skogarna närmast med plockhuggning och luckhuggning, och avsikten är att skogarna ska hållas täckande. Syftet med medborgarinitiativet är att övergå till metoder för hyggesfritt skogsbruk i statens skogar.

Utskottet använder i detta betänkande om medborgarinitiativet till skillnad från terminologin i skogslagen i huvudsak begreppen kalhuggning och hyggesfritt skogsbruk, som också har en central roll i medborgarinitiativet. Utskottet betonar att medborgarinitiativet endast gäller statsägda skogar och att det inte innehåller några ändringar i lagstiftningen när det gäller behandling av enskilda skogar. I utskottets betänkande presenteras till vissa delar också uppgifter om behandlingen och statusen i enskilda skogar i syfte att skapa en helhetsbild av skogarnas och skogsbrukets tillstånd i Finland.

Statsägda skogar och den gällande lagstiftningen om dem

I Finland har man sedan 1920-talet gjort en riksskogstaxering (RST), och tack vare den finns det jämförbara uppgifter om skogarnas tillstånd för en ganska lång tidsperiod. Av Finlands areal ut-

görs cirka 22,8 miljoner hektar (75 procent) av skog. Av denna skogsareal äger staten drygt 25 procent, enskilda cirka 61 procent och bolag drygt 8 procent. Jord- och skogsbruksutskottet betonar att skogspolitiken samt lagstiftningen om skogar och ändringarna i den spelar en framträdande roll i vårt land såväl för samhällsekonomin, bekämpningen av klimatförändringen och tryggandet av den biologiska mångfalden som med avseende rekreationsanvändningen. De statsägda skogarna utgör en betydande del av den finländska nationalegendomen och riktlinjerna för dessa skogar fyller en viktig funktion i utformningen av skogspolitiken.

Enligt uppgifterna om skogsresurser (RST) började trädbeståndet i Finland växa kraftigt i slutet av 1960-talet, och sedan 1970-talet har trädbeståndets tillväxt varit större än avgången. Samtidigt har trädbeståndets volym ökat med över 40 procent. Den ökade tillväxten i skogarna i Finland har påverkats av dikningen av myrar. Åren 2009—2017 uppgick den årliga tillväxten av trädbeståndet till cirka 107 miljoner kubikmeter och överskred den årliga avgången med cirka 30 procent. De vanligaste trädslagen i Finland är tall (50 procent av trädbeståndets volym på skogsmark), gran (30 procent) och björk (17 procent). Jord- och skogsbruksutskottet konstaterar att i ljuset av siffrorna om trädbeståndets kvantitet och tillväxt kan den finländska skogsvården betraktas som ett lyckat exempel i den globala debatten om avskogning. Den mest typiska åldern på skogar i Finland är 40—60 år; den kategorin utgör 20 procent av skogsmarksarealen. Även andelarna för kategorierna 1—20, 21—40 och 61—80 år är över 15 procent. Andelen av kategorin 81—100 år utgör 12 procent av arealen för skogsmark. Andelen kategorier av äldre skog är klart mindre. Med undantag av norra Finland har andelen skogar över 100 år ökat sedan 1920-talet.

Av den areal på drygt 9 miljoner hektar som Forststyrelsen besitter används omkring 57 procent, således 5,1 miljoner hektar, för affärsverksamhet. Av dessa drygt 5 miljoner hektar utgörs cirka 1,5 miljoner hektar av tvinmark och impediment och cirka 0,8 miljoner hektar faller utanför skogsbruket eller brukas begränsat, bland annat med stöd av särskilda värden som hänför sig till skydd av mångfalden i områdena, rekreation, renhushållning eller samekultur. Utskottet konstaterar att den skog som Forststyrelsen besitter och som används för sedvanligt skogsbruk och som de lagändringar som föreslås i medborgarinitiativet gäller således kan uppskattas uppgå till omkring 2,8 miljoner hektar.

Enligt 2 § i lagen om Forststyrelsen (234/2016) är Forststyrelsens allmänna uppgift att på ett hållbart sätt använda, vårda och skydda statens jord- och vattenegendom som den besitter. Forststyrelsen ska bedriva en resultatrik verksamhet. Som en väsentlig del av den hållbara vården och användningen av naturresurserna ska Forststyrelsen enligt 6 § i den lagen i tillräcklig grad beakta skyddet och en ändamålsenlig ökning av den biologiska mångfalden tillsammans med de övriga målen för vården, användningen och skyddet av skogar, havet och andra naturresurser. Forststyrelsen ska dessutom beakta de krav som användningen av naturen för rekreation och främjandet av sysselsättningen ställer.

Syftet med skogslagen (1093/1996) är att främja en i ekonomiskt, ekologiskt och socialt hänseende hållbar skötsel och användning av skogarna så att skogarna uthålligt ger en god avkastning samtidigt som deras biologiska mångfald bevaras. I skogslagen utgör skyldigheten att förnya skog grunden för tryggandet av skogarnas hållbarhet. För att trygga virkesproduktionens kontinuitet föreskriver lagen om en skyldighet att se till att ett nytt trädbestånd skapas i stället för den

skog som avverkas. Skyldigheten att förnya skogarna gäller skogar oberoende av den skogsbehandlingsmetod som använts och avverkningssättet.

Före 2014 års ändring av skogslagen var alternativa metoder till skogsbruk i likåldrig skog tillåtna endast i särskilda objekt på vissa grunder. Det ansågs nödvändigt att ändra skogslagen, eftersom man genom att minska noggrant avgränsade bestämmelser kunde öka skogsägarnas valmöjligheter och göra det möjligt för dem att bättre beakta mångsidiga mål vid skötseln av skogsegendomen. I och med att skogslagens metoder för skogsbehandling gjordes mångsidigare blev olika behandlingsalternativ, såsom luckhuggning och plockhuggning vid odling av skog med varierande åldersstruktur, i lagstiftningen jämställda med beståndsvårdande avverkning, som har varit rådande praxis under hela efterkrigstiden.

Jord- och skogsbruksutskottet ansåg i sitt betänkande om 2014 års reform av skogslagen (RP 75/2013 rd — JsUB 13/2013 rd) att det är viktigt att skogslagen bildar ett tydligt ramverk med avseende på samhälleliga mål och hållbarhet. Den ska även ange minimikraven för skötselåtgärder och drivning. Utskottet betonade samtidigt att ansvaret för att genomföra skötseln av skogsegendomen framför allt vilar på skogsägaren. I samband med revideringen av skogslagen 2014 granskades inte separat statsägda skogar som i princip omfattas av samma bestämmelser i skogslagen som skötseln av andra skogar. Utskottet konstaterar att de metoder för hyggesfritt skogsbruk som möjliggjordes genom ändringen 2014 var ett nödvändigt tillägg för att göra skogsbehandlingen mångsidigare både i statens skogar och i privatägda skogar.

Forststyrelsen använder för närvarande skogsvård som baserar sig på växtplatser i statens skogar, vilket bland annat innebär att 15 olika avverkningsmetoder används. Den vanligaste avverkningsformen är gallringsavverkning, som 2019 täckte omkring 64 procent av hela avverkningsarealen. År 2019 utfördes kalhuggning på 14 600 hektar, således drygt 15 procent av alla avverkningar. Avverkning i fröträdsställning och avlägsnandet av överståndare täckte vardera cirka 5 procent av alla avverkningar. Andelen hyggesfritt skogsbruk har inom Forststyrelsen snabbt stigit till runt 15 procent av förnyelseavverkningarna efter 2014 års reform av skogslagen. Utskottet betonar att statens skogar i fråga om skogsbehandlingsmetoder redan nu i väsentlig grad avviker från privatägda skogar. I enskilda skogar är periodisk skogsodling den överlägset mest använda skogsbehandlingsmetoden, och andelen gallringsavverkning genom hyggesfritt skogsbruk av alla avverkningar var 2019—2020 endast 2—3 procent.

Konsekvenser av skogsodlingsmetoderna

Jord- och skogsbruksutskottet anser att det med tanke på skogsbrukets hållbarhet är viktigt att de skogsodlingsmetoder som används baserar sig på så heltäckande forskningsrön som möjligt och på praktiska erfarenheter av skogsvård. Oberoende av om periodisk skogsodling eller hyggesfritt skogsbruk används, påverkas mängden träproduktion och skogsbrukets ekonomiska lönsamhet samt skogens kolbindning och kollager av både skogsbeståndens struktur, växtodlings- och klimatförhållanden och skogsbehandlingens intensitet. Därför är det svårt att på allmän nivå jämföra metoder för periodisk skogsodling och hyggesfritt skogsbruk.

I Finland har hyggesfritt skogsbruk inte bedrivits i stor skala på över 60 år och den har inte heller undersökts lika mycket som periodisk skogsodling, som bedrivs som huvudsaklig metod. Över-

gången från hyggesfri plockhuggning till periodisk skogsodling skedde så gott som samtidigt i Finland och Sverige. Forskningsdata som baserar sig på långvarig uppföljning finns främst tillgängliga om granskog i mineraljordar som behandlats med plockhuggning. Forststyrelsen grundade i augusti 2019 tre observationsområden på 5 000 hektar för hyggesfritt skogsbruk i Rautavaara, Suomussalmi och Savukoski. Inom observationsområdena bedrivs forskning i samarbete med universitet och forskningsinstitut. Metoden kommer att följas och undersökas i minst 30 år för att dess långsiktiga effekter ska framgå. Utskottet anser det vara viktigt att det uttryckligen på lång sikt fås mer forskningsrön om effekterna av en ökning av hyggesfritt skogsbruk. Forskningsdata behövs särskilt om hur skogsbehandlingsmetoderna påverkar trädbeståndets tillväxt och kolbindning i skogar med olika åldersstruktur, kollagren i marken samt skogarnas sjukdomsresistens och tålighet mot störningar.

Trots ovan beskrivna behov av tilläggsforskning har utskottet under behandlingen av medborgarinitiativet fått rikligt med information om skogsbehandlingsmetoder och deras lämplighet för olika förhållanden. Utskottet har på det sätt som anges nedan granskat tillgängliga bedömningar av skogsodlingsmetodernas inverkan på skogarnas tillväxt, ekonomisk avkastning, kolbindning, mångfald, sjöarnas och vattendragens tillstånd, renskötsel och rekreationsanvändning. Enligt den utredning som utskottet fått har olika skogsbehandlingsmetoder olika fördelar med tanke på den totala hållbarheten, och dessa fördelar beskrivs nedan i korthet.

Konsekvenser för skogstillväxten

Skyldigheten att förnya skogarna enligt skogslagen gäller oberoende av den skogsbehandlingsmetod som använts och avverkningssättet, men metoderna för skogsförnyelse skiljer sig från varandra. Efter kalhuggning följer skogsodling, medan skogsförnyelse vid hyggesfritt skogsbruk i regel baserar sig på naturlig förnyelse. Beroende på växtplatsen kan skogsbruk avse antingen plantering eller sådd, men även skogsbruk utnyttjar naturlig förnyelse. Som beståndsvårdande avverkning i anslutning till hyggesfritt skogsbruk betraktas enligt skogslagen plockhuggning och luckhuggning, när skogen förblir tillräckligt tät och i gott skick.

Utskottet konstaterar att undersökningar som baserar sig på terrängmätningar av skogar som behandlats på olika sätt visar att trädbeståndets tillväxt per hektar på lång sikt är lägre vid hyggesfritt skogsbruk än vid periodisk skogsodling. Enligt exempelvis undersökningar i Naturresursinstitutets regi som baserar sig på skogsbehandlingsförsök var tillväxten per hektar i de skogar i olika åldrar som befann sig i södra och mellersta Finland och som behandlats enligt hyggesfritt skogsbruk cirka 15—25 procent lägre än vid periodisk skogsodling. Viss forskning har i fråga om den genomsnittliga virkesproduktionen också gett divergerande resultat i synnerhet för skogar som lämpar sig för olikåldrig odling, och i modellbaserade simuleringsundersökningar har virkesproduktionen vid hyggesfritt skogsbruk varit rentav större än vid periodisk skogsodling. Orsaken till skillnaden i virkesproduktion i de undersökta skogarna är bland annat den mindre mängden träd som odlas genom hyggesfritt skogsbruk baserat på glesare trädbestånd, och den långsammare inledande utvecklingen av plantor som uppstår naturligt jämfört med skog i jämn ålder som odlas genom förnyelse, exempelvis plantering. De plantor och frön som används i skogsodlingen är huvudsakligen förädlat material som växer snabbare än naturplantor.

Vid hyggesfritt skogsbruk sker avverkningen oftare än vid periodisk skogsodling. Hyggesfritt skogsbruk kommer sannolikt att öka avverkningsskadorna, vilket kommer att förbättra levnadsförhållandena för rotticka och öka risken för förstörelse. Hyggesfritt skogsbruk ger inte möjlighet att bryta cirkulerande sjukdom genom byte av trädart. Vid hyggesfritt skogsbruk ökar också säsongsvariationen vid drivning, vilket i sin tur kan leda till ett ökat lagringsbehov och ökad risk för skador orsakade av barkborre och märgborre. Vid hyggesfritt skogsbruk försvåras gödslingen av skog, även vitaliseringsgödsling. Den ekonomiska lönsamheten för gödsling av skog kan minska i skogar behandlade med plockhuggning, eftersom trädbeståndet bör odlas ganska glest för att främja naturlig återväxt. Med hjälp av gödsling kan man allmänt taget öka skogarnas tillväxt och kolbindning samt skogsbrukets ekonomiska lönsamhet i de skogar som behandlats med gallring. När det gäller det hyggesfria skogsbrukets inverkan på olika skaderisker finns det dock, med undantag för rotticka, tills vidare knapphändigt med forskningsbaserad information i Finland. Å andra sidan förekommer det också risk för förstörelse inom skogsbruk som baserar sig på periodisk skogsodling, när exempelvis de kraftigt förstärkta bestånden av älg och sork som en följd av förbättringen av vissa arters livsmiljöer årligen orsakar betydande skador på plantbestånd.

Utskottet betonar att även om man inom periodisk skogsodling uppnår en i genomsnitt större virkesproduktion mätt i kubikmeter, har granbestånden också inom hyggesfritt skogsbruk vuxit och producerat relativt bra virke på vissa växtplatser, såsom i skogskärr. Särskilt för torvmarker verkar metoder för hyggesfritt skogsbruk lämpa sig bättre med tanke på virkesproduktionen än för momarker. I grankärr är den naturliga föryngringen och plantornas inledande utveckling snabbare än i momarker, vilket gör det lättare att övergå till metoder för hyggesfritt skogsbruk. Om tallmyrar finns det färre forskningsrön, men metoder som fungerar där är sannolikt luckhuggning och kant- och teghuggning.

Ekonomiska konsekvenser

Som det konstateras ovan är virkesproduktionen vid hyggesfritt skogsbruk i genomsnitt lägre än vid periodisk skogsodling. Den ekonomiska lönsamheten hos metoderna för skogsbruk påverkas dock i väsentlig grad också av kostnaderna för skogsvård, av vilka i synnerhet kostnaderna för förnyelse av skog är mindre vid hyggesfritt skogsbruk än i samband med förnyelseavverkning. Å andra sidan har enhetskostnaderna för virkesdrivning vid förnyelseavverkning varit i genomsnitt 39 procent mindre än vid gallring och rentav 51 procent mindre än vid första gallring. Jämförelsen av olika metoder för skogsodling försvåras av att skogarnas genomsnittliga kretsloppstid i en skog i jämn ålder är lång, upp till 100 år, med ett stort variationsintervall från 60 till 120 år, och inkomsterna och utgifterna är ojämnt fördelade. Skogarnas utgångsläge och den räntesats som används har en avgörande betydelse för bedömningen av de ekonomiska konsekvenserna. Enligt Helsingfors universitets ekonomisk-ekologiska optimeringsmodeller verkar det möjligt att nå en bättre lönsamhet för skogsvård som baserar sig på hyggesfritt skogsbruk i gran- och blandskogar. Däremot ser periodisk skogsodling ut att vara lönsammare i tallskogarna i södra och mellersta Finland åtminstone om räntesatsen och i synnerhet kostnaderna för skogsodling är tillräckligt låga. Utskottet konstaterar att valet av kalhuggning i allmänhet ger skogsägaren direkt större inkomster, men efter kalhuggningen måste man vänta länge på avkastningen av den investering som använts för att förnya skogen. Den bättre avkastningen på avverkningen beror på att träden är större vid förnyelseavverkning och på att avverkningsmetoden är snabb.

Utskottet betonar att den ekonomiska lönsamheten vid hyggesfritt skogsbruk i synnerhet beror på om den naturliga förnyelsen lyckas, eftersom den naturliga förnyelsen av trädbeståndet i princip ersätter plantering eller sådd, som i sin tur utgör grunden för periodisk skogsodling. Trots mindre virkesproduktion kan hyggesfritt skogsbruk vara ett ekonomiskt lönsamt alternativ för skogsägaren. Vid bedömningen av de ekonomiska konsekvenserna av metoderna för skogsbruk bör man dock i fråga om statens skogar också beakta andra faktorer än de ovan beskrivna faktorerna som hänför sig till virkesproduktion och kostnader för skogsvård. Om man på Forststyrelsens marker övergår till hyggesfritt skogsbruk utan att avkastningsmålen sänks, leder detta till en ökning av de årliga avverkningsarealerna. Om avverkningsmålen däremot sänks, har det betydande socioekonomiska konsekvenser både för statsfinanserna och i synnerhet regionalt i östra och norra Finland.

Skogsindustrin är en viktig bransch med tanke på Finlands samhällsekonomi. År 2019 utgjorde skogsindustrins andel av värdet av Finlands varuexport omkring 19,2 procent. Enligt Naturresursinstitutets uppgifter var sammanlagt 63 000 personer direkt anställda inom skogssektorn år 2020. Indirekt är skogssektorns sysselsättande effekt betydligt större än så, och branschen sysselsätter i synnerhet i landskapen. Staten äger 6 procent av skogarna inom träproduktionen i Södra Finland och 36 procent av skogarna inom träproduktionen i Norra Finland, varav största delen finns i Lappland. Forststyrelsen är en betydande leverantör av virkesråvara till skogsindustrin. Under de senaste åren har cirka 6 miljoner kubikmeter virke hämtats från de statliga markerna per år, vilket har täckt cirka 8 procent av den virkesmängd som industrin behöver. Forststyrelsen har en särskilt viktig roll med tanke på virkesförsörjningen vid fabrikerna i norra Finland. Utskottet betonar att ett omfattande förbud mot kalhuggning i statens skogar omedelbart skulle försämra utsikterna för avverkning, transport och vidareförädling av råvirke. Med tanke på konsekvenserna i anknytning till den statliga och regionala ekonomin anser utskottet således inte att det förbud mot kalhuggning på statens mark som föreslås i medborgarinitiativet är motiverat.

Konsekvenser för kolbindningen och kollagren

Enligt medborgarinitiativet minskar hyggesfritt skogsbruk växthusgasutsläppen från skogsbruket, eftersom markbearbetningen och dikningen minskar. Enligt undersökningar står den kolmängd som är bunden till trädbeståndet och marken i skogarna dock rätt direkt i förhållande till trädbeståndets mängd och tillväxt. Virkesproduktionen med olika metoder för skogsodling har granskats ovan, och enligt den utredning som utskottet fått är trädbeståndet i skogar med periodisk skogsodling i genomsnitt större än i skogar som behandlats med metoder för hyggesfritt skogsbruk. Forskningsresultaten tyder också på att det i marken genom trädbeståndets förna lagras i genomsnitt mer kol ju rikligare trädbeståndet på växtplatsen är. Utifrån utskottets sakkunnigutfrågningar verkar det klart att en övergång till hyggesfritt skogsbruk på den del av torvmarken som lämpar sig för det skulle ha en positiv klimateffekt. Också många skogsbolag håller på att övergå till hyggesfritt skogsbruk på torvmarker.

Utskottet betonar att med tanke på skogarnas kolbindning är granskningsnivån och tidsramen viktiga faktorer för konsekvensbedömningen. Undersökningar visar att efter kalhuggning är ett enskilt skogsbestånd en kolkälla. På motsvarande sätt minskar alla avverkningar kolsänkorna och kollagren i trädbeståndet på nivån för en enskild skog och på kort sikt. Genom långsiktig planering kan man på regional nivå sörja för skogshanteringen och avverkningen så att man säkerstäl-

ler att trädbeståndets kolsänkor och kollager upprätthålls. Det är viktigt att vid skogsodlingen ägna kolbindningen ökad uppmärksamhet, menar utskottet. Den övergång till hyggesfritt skogsbruk i statens skogar som föreslås i medborgarinitiativet leder dock inte i sig till en ökning av kolsänkorna och kollagren i skogarna. Utskottet ser det som viktigt att man inom skogsbruket fäster allt större vikt vid kolbindningen och den långvariga ökningen av kollagret oberoende av odlingssätt.

Utskottet anser att det är möjligt och nödvändigt att öka koldioxidbindningen genom ändamålsenligt valda skogsvårdsåtgärder också vid periodisk skogsodling bland annat genom rätt schemalagd plantbeståndsvård, gödsling och förlängning av cirkulationstiderna. Dessutom kan klimatuppvärmningen minskas genom att man ökar lövträden i skogarna, vilket gör att mer av strålningen från atmosfären reflekteras tillbaka från lövträden till rymden.

Vid bedömningen av skogsbehandlingsmetoden ska man utöver kolbindningen och konsekvenserna för bekämpningen av klimatförändringen också beakta anpassningen till klimatförändringen. Genom skogsvård kan skogarnas förmåga att anpassa sig till klimatförändringen förbättras. När man sörjer för variationen av skogs- och djurarter i skogarna samt för trädhälsan ökar skogarnas förmåga att motstå den ökade risken för förstörelse även i framtiden. Med tanke på anpassningen till klimatförändringen är den uppvärmning som sker i skogarna till följd av hyggesfritt skogsbruk problematisk, eftersom gran klarar sig sämre i det uppvärmda klimatet än de övriga huvudsakliga trädslagen i Finlands skogar. Å andra sidan kan hyggesfritt odlad skog som bättre bevarar sin mångfald vara mer motståndskraftig mot skador och klimatförändringens konsekvenser. Utskottet anser att övergången till hyggesfritt skogsbruk inte heller entydigt är oproblematisk med tanke på anpassningen till klimatförändringen.

Konsekvenser för skogarnas mångfald

Över en tredjedel av de hotade arterna i Finland är skogslevande arter. Skogsnaturens mångfald har försämrats mest av skogsbruket, som klart har minskat naturliga störningar såsom skogsbränder samt mängden gamla träd och död ved. Cirka 20 000 av landets cirka 50 000 djur-, växt- och svamparter lever i skogar. Av skogsarterna är cirka 2 250 arter i olika grad hotade, vilket är cirka 30 procent av alla hotade arter. Mest hotade skogsarter finns det bland svampar och ryggradslösa organismer. Skogsbehandlingsmetoderna inverkar också på förhållandet mellan olika arter av organismer i skogarna. Genom skogsvårdsåtgärder kan man främja skogens mångfald och bevara och öka de strukturella drag som är viktiga för mångfalden. Sådana är gamla och stora träd, grov död ved och egenskaper som hänför sig till det trädbestånd som odlas, såsom blandningen av lövträd och underväxt på vissa ställen.

Arter som trivs i öppna miljöer har inte brist på livsmiljöer i de nuvarande ekonomiskogslandskapen, men det finns arter som kräver permanent skogstäcke. Av hyggesfritt skogsbruk gynnas i fråga om mångfald således arter och artgrupper som behöver täckande skog, såsom blåbär och arter som livnär sig på dem, och bland ryggradsdjuren exempelvis lavskrika, mesar och tjäder. Som det sägs i medborgarinitiativet, har i synnerhet många hönsfåglar lidit av kalhuggning och deras bestånd har reducerats betydligt sedan mitten av förra århundradet. En välmående viltskog erbjuder hönsfåglarna i skogen rikligt med näring och skydd. Hönsfåglar gynnas av blandskog där trädbeståndets storlek och täthet varierar. Av arterna gynnas bland annat järpe, hackspettar och stjärt-

mes av hyggesfritt skogsbruk medan tjäder och flygekorre gynnas av periodisk skogsodling. Som helhet är det bästa för alla arter en kombination av skogsbehandlingsmetoder där man på ett mångsidigt sätt tryggar bägge metodernas goda sidor. Utskottet anser att en ökning av andelen avverkningar enligt hyggesfritt skogsbruk i statens skogar bidrar till att trygga skogsnaturens mångfald.

Utskottet konstaterar att det vid bedömningen av medborgarinitiativets konsekvenser för skogsnaturens mångfald dock är väsentligt om det avkastningsmål som uppställts för Forststyrelsen beräknas samtidigt som man övergår till hyggesfritt skogsbruk. Om avkastningsmålet inte sänks och det samtidigt avverkas mindre virke per skördeareal, riktas trycket mot en större areal. I termer av virkesproduktion och ekonomi innebär ett effektivt hyggesfritt skogsbruk ofta upprepad och intensiv behandling på större arealer än för närvarande. De största och äldsta träden avlägsnas, vilket innebär att det inte bildas gammal skog eller stora gamla träd och inte heller grov murken ved. När lövträdsbeståndet inte förnyas, minskar dess volym. Det kan också bli fler störningar för fåglarnas häckning.

Övergången till hyggesfritt skogsbruk löser inte av sig själv problemen med att trygga mångfalden i ekonomiskogar, utan man måste särskilt sörja för naturvården också vid hyggesfritt skogsbruk på samma sätt som vid periodisk skogsodling. Skogarnas mångfald tryggas genom naturvård och skyddsåtgärder. Viktigt är i synnerhet att bevara grova levande naturvårdsträd och död ved och att skydda lundar och gamla skogar. Arterna klarar sig i skogar som behandlas på olika sätt, som har varierande ålder och där trädslagen varierar. Naturvårdsåtgärderna måste planeras och genomföras på samma sätt vid alla avverkningssätt och även i skyddsområden.

Utskottet konstaterar att bland annat mängden död ved i ekonomiskogarna har ökat genom att skogsvårdsåtgärderna har utvecklats. Enligt Naturresursinstitutets inventeringar har mängden död ved ökat i Södra Finland under cirka tjugo år och är nu i genomsnitt 4,5 kubikmeter per hektar. I skogarna i norra Finland finns det betydligt mer död ved än i södra Finland. I norra Finland har mängden död ved dock minskat med nästan två kubikmeter per hektar under de senaste tjugo åren, och mängden är nu i genomsnitt 7,5 kubikmeter per hektar. I de skyddade skogarna i norra Finland finns det fortfarande rätt mycket död ved, i genomsnitt 18 kubikmeter per hektar. Trots ökningen av död ved kommer dess mängd att ökas ytterligare med nuvarande metoder, eftersom en större mängd död ved och lövträd främjar skogarnas mångfald. Utskottet betonar att det med tanke på tryggandet av skogsnaturens mångfald är motiverat att öka andelen hyggesfritt skogsbruk i statens skogar, men samtidigt bör man också sörja för andra naturvårdsåtgärder som hänför sig till skogsbruket.

Konsekvenser för vattnen

Den största enskilda belastningen på vattendrag inom skogsbruket är sediment som sprids med avrinningsvatten till följd av iståndsättningsdikning. Sedimentet gör att vattendragen slammar igen och de organiska substanserna förbrukar syre när de bryts ner. Förutom sediment transporteras också näringsämnen och metaller till vattendrag till följd av skogsdikning. Med tanke på konsekvenserna för vattendragen har man redan länge strävat efter att minska de skadliga verkningarna av skogsdikning och underhållet av diken i anslutning till skogsbruket genom olika vat-

tenskyddsåtgärder, såsom att lämna skyddszoner vid vattendrag, kontrollera flödet med hjälp av dammar och inrätta våtmarker.

På torvmarker medför skogsodling som baserar sig på kalhuggning särskilt betydande miljökonsekvenser genom belastningen av sediment och näringsämnen i vattendragen. De skadliga effekter som dikningen orsakar kan på torvmarker minskas genom att man låter vattennivån vara så hög som möjligt utan att trädbeståndets tillväxt äventyras. I samband med förnyelseavverkning ökar risken för vattenbelastning också i mineralmarker, eftersom det i samband med avverkningen blir mycket organiskt material kvar på växtplatsen och samtidigt ökar markens fuktighet i och med att trädbeståndet som får vatten att avdunsta minskar. Enligt undersökningar har dock förnyelseavverkningen och jordbearbetningen ganska små och kortvariga verkningar på avrinningen av näringsämnen till mineralmarker.

Bland experterna råder det ett brett samförstånd om att det är skäl att främja hyggesfritt skogsbruk vid lämpliga torvmarker, eftersom det minskar behovet av iståndsättningsdikning och markbearbetning som belastar vattendragen. När skogen förblir tillräckligt täckande sköter trädbeståndet torrläggningen genom avdunstning och iståndsättningsdikningen kan minskas. Utskottet anser att det är motiverat att öka hyggesfritt skogsbruk på statlig mark och särskilt på torvmarker för att minska den belastning på vattendragen som skogsbruket orsakar. Det finns dock ingen orsak att systematiskt förbjuda kalhuggning ens på torvmarker. Kalhuggning och odling är lämpligare metoder än hyggesfritt skogsbruk exempelvis i torvmarksområden som drabbats av rotticka, i vissa områden med risk för skogsskador samt på platser där den naturliga återväxten är mycket svag.

Konsekvenser för renskötseln

Inom renskötselområdet är största delen av skogsmarken statlig skog som Forststyrelsen ansvarar för, och cirka två tredjedelar av denna skogsmark används för skogsbruk. Enligt 2 § i renskötsellagen får mark som finns på renskötselområdet inte användas så att det medför betydande olägenhet för renskötseln. I 53 § i den lagen förskrivs dessutom att vid planering av åtgärder som gäller statens marker och väsentligt inverkar på renskötseln ska statens myndigheter förhandla med företrädare för det berörda renbeteslaget. För att säkerställa att skyldigheterna enligt renskötsellagen iakttas har Forststyrelsen och Renbetesföreningen senast i början av 2021 förnyat avtalet om samordning av Forststyrelsens verksamhet och renskötseln och om förhandlingsförfarandena.

Renskötseln baserar sig på fri betesrätt och omfattande enhetliga betesområden. Med tanke på renskötseln är enhetliga äldre tall- och granskogar de bästa markerna för att beta lav. Avverkningen av skog och den jordbearbetning som hänför sig till avverkningen påverkar renskötseln genom att laven utrotas eller minskar i mängd. Därför bör man på viktiga vinterbetesområden för renar fästa uppmärksamhet vid att främja tillväxten av lav bland annat genom att upprätthålla skogstäckningen. Å andra sidan har det på renskötselområdet på grund av försummelse av skogsvård och försummad gallring uppstått alltför täta plantbestånd och unga skogar som är problematiska med tanke på renskötseln och som det är viktigt att gallra i rätt tid. Utskottet konstaterar att en ökning av andelen hyggesfritt skogsbruk i synnerhet i Lappland kan förbättra förutsättningarna för renskötsel. Betesmarkernas tillstånd påverkas förutom av skogsbruket också av renbetesmarkerna samt av andra markanvändningsformer och klimatet.

Konsekvenser för användningen av skogarna för rekreation

I Finlands skogar kan man fritt röra sig och plocka bär och svamp. Att vistas i skogen och motionera verkar positivt på människans psykiska och fysiska hälsa. Den finländska allemansrätten och de lokala skogarna är därför en utmärkt utgångspunkt för ökat skogsrelaterat välbefinnande. Utskottet konstaterar att rekreation i skogar till stor del sker i ekonomiskogar. På grundval av undersökningar uppskattar människor i rekreationsanvändning mest öppna skogar med stor artvariation. Kalhuggning upplevs som problematiskt med avseende på rekreation.

Kalhuggningens verkan är delvis estetisk, och skog som är föremål för hyggesfritt skogsbruk motsvarar bättre medborgarnas skönhetsvärden. I fråga om skördar av naturprodukter gynnas en del av arterna, såsom blåbär, av hyggesfritt skogsbruk, medan en del gynnas av periodisk skogsodling. Exempel på de senare arterna är bland annat en del av matsvampen och hallon. Utskottet betonar att skogsbrukets inverkan på landskapet också beror på hur avverkningsmönstren har avgränsats och hur avverkningen genomförs. Den estetiska effekten av kalhuggning minskar ofta ganska snabbt, men om en kraftig markbearbetning genomförs i samband med öppen avverkning kan åtgärderna ha en längre effekt på rekreationsanvändningen i området. På de statsägda skogsområden som används för aktiv rekreation är det således motiverat att avstå från kalhuggning i enlighet med medborgarinitiativet.

Riktlinjer och praxis i fråga om statens skogar vid Forststyrelsen

I regeringsprogrammet för statsminister Marins regering ingår anteckningar om skogsvård, där det bland annat konstateras att man i Finland ska främja mångsidiga former av skogsodling och skogsskötsel, och även hyggesfritt skogsbruk, med beaktande av klimatmålen och ekonomiska aspekter. Skogsvårdsrekommendationerna ska utvärderas och vid behov uppdateras utifrån forskningsdata, uppföljningsinformation och praktiska erfarenheter. Med hjälp av rekommendationer för skogsvård och andra åtgärder främjas en naturvårdande skötsel av ekonomiskog, till exempel kvarlämnad död ved och stammar, hyggesbränning, högstubbar, skogssnår, skyddszoner och åtgärder för att minska påverkan på vattendrag. Också på Forststyrelsens marker främjas metoder för kontinuitetsskogsbruk. I regeringsprogrammet konstateras också att Forststyrelsens ägarpolitiska riktlinjer uppdateras för bättre samordning av hållbart skogsbruk, tillgång till virke, biologisk mångfald, användning av skogen för rekreation, klimatpolitiska mål och olika former av markanvändning.

Våren 2020 godkände regeringen Forststyrelsens nya ägarpolitiska riktlinjer för åren 2020—2024. Enligt riktlinjerna upprätthåller och utvecklar Forststyrelsen naturens mångfald på de jord- och vattenområden som Forststyrelsen besitter. Forststyrelsekoncernens affärsverksamhet ska vara ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar och ge en jämn intäktsföring till ägaren. Åren 2020—2024 samordnas i Forststyrelsens affärsverksamhet den biologiska mångfalden och klimatresiliensen bättre än för närvarande. Arealen för hyggesfritt skogsbruk ökas från nuvarande nivå på cirka 15 procent till 25 procent vid avverkning med karaktär av förnyelseavverkning. Tillägget riktas i synnerhet till torvmarker.

I bakgrundspromemorian till de ägarpolitiska riktlinjerna har de ovan nämnda riktlinjerna preciserats och kompletterats genom att man beskrivit åtgärder genom vilka riktlinjerna konkret om-

sätts i praktiken. Exempelvis vid behandlingen av torvmarker beaktas deras klimatkonsekvenser och vattenskydd bättre genom att öka den täckta skogsbehandlingen och genom att reglera grundvattenytorna med hjälp av rätt riktad restaurering. I mångbruksskogar används förlängning av cirkulationstiden vid lämpliga objekt med beaktande av de ramar som resultatmålet ställer upp. Som helhet orsakar åtgärderna enligt de ägarpolitiska riktlinjerna åren 2020—2024 merkostnader och minskar i någon mån avverkningsmängderna.

De rekommendationer om skogsvård som nämns i regeringsprogrammet uppdaterades senast 2019 i ett projekt som leddes av Tapio. I projektet deltog många aktörer och sakkunniga inom skogsbranschen. Rekommendationerna för skogsvård är en anvisning om grunderna och metoderna för skogsvård som aktörerna har utarbetat gemensamt. Att följa anvisningen är frivilligt. Rekommendationerna för skogsvården presenterar hyggesfritt skogsbruk som en naturvårdsinriktad avverkningsmetod i skogskärr, lundar, skogar som kantar vattendrag och i övergångszoner mellan myrar och åkrar. På myrar och vid vattendrag är hyggesfritt skogsbruk sannolikt till stor nytta för skogs-, myr- och vattennaturens mångfald och vattenkvaliteten. Utöver Forststyrelsens ägarpolitiska riktlinjer påverkas skötseln av statens skogar av Forststyrelsens miljöhandbok för skogsbruket och anvisningen om skogsvård.

Ovan beskrivs redan kort den skogsvård som Forststyrelsen för närvarande använder i statens skogar och som baserar sig på växtplatser. Den vanligaste avverkningsformen är gallringsavverkning, som år 2019 täckte omkring 64 procent av hela avverkningsarealen. År 2019 utfördes kalhuggning på 14 600 hektar, således drygt 15 procent av alla avverkningar. Andelen hyggesfritt skogsbruk ökar snabbt i enlighet med de ägarpolitiska riktlinjerna. Till exempel i Lappland genomfördes år 2020 redan mer än 40 procent av avverkningarna på statlig mark med metoder för hyggesfritt skogsbruk. Utskottet betonar att Forststyrelsen tillämpar olika skogsbehandlingsmetoder, av vilka kalhuggning endast är en metod. I Södra Finland är den genomsnittliga förnyelsearealen knappt två hektar och i Norra Finland nästan fyra hektar. Förnyelsearealerna avgränsas i terrängen enligt ytformen så att de passar in i landskapet. Värdefulla naturobjekt, såsom miljöer i småvatten, frodiga lundar och solexponerade åsmiljöer, lämnas alltid utanför behandlingen. Värdefulla naturobjekt definieras närmare i miljöhandboken Metsätalouden ympäristöopas.

Grunderna för Forststyrelsens skogsbruk är naturresursplanering, områdesekologisk planering och operativ skogsplanering inklusive anvisningar. Forststyrelsen bedriver skogsvård som baserar sig på växtplatser och som baserar sig på inhemska träslag, lokalt ursprung och även på målen för blandskogen. Med hjälp av geografisk information fastställs i terrängen det behandlingssätt som lämpar sig bäst för varje växtplats, objekt och trädbestånd. Naturskogarnas strukturella egenskaper, såsom död ved och varierande trädbestånd, bevaras i alla skogar oberoende av avverkningssätten. Olika skogsbehandlingssätt och specialavverkning används mångsidigt i enlighet med objektets särdrag och mål, vilket framhävs särskilt i specialområden och specialobjekt, såsom strövområden, turistcentrum och renhushållningsobjekt.

Utskottets slutsatser

Jord- och skogsbruksutskottet understöder medborgarinitiativets mål att främja den biologiska mångfalden, kolbindningen och anpassningen till klimatförändringen i statens skogar samt att förbättra förutsättningarna för vattendragens tillstånd och användningen av skogarna för rekrea-

tion och turism. Användningen av statens skogar ska iaktta total hållbarhet så att ekologisk, ekonomisk, social, kulturell och klimatmässig hållbarhet beaktas på ett balanserat sätt. Utskottet har ovan beskrivit nyttan med olika skogsbehandlingsmetoder med tanke på den totala hållbarheten och granskat metodernas konsekvenser för skogarnas tillväxt, ekonomiska avkastning, kolbindning, mångfald, sjöarnas och vattendragens tillstånd, renskötsel och rekreationsbruk. Utifrån granskningen anser utskottet att det är motiverat att öka andelen hyggesfritt skogsbruk i statens skogar. I synnerhet i torvmarker som lämpar sig för hyggesfritt skogsbruk, rekreations- och turistområden samt längs kanterna av skyddsområden, vattendrag och andra områden som används för särskilda ändamål ska kalhuggning undvikas och det ska övergås till skogsvård enligt hyggesfritt skogsbruk (*Utskottets förslag till uttalande 1*).

Utskottet betonar att olika metoder för användning av skog kompletterar varandra. Periodisk skogsodling och hyggesfritt skogsbruk har med tanke på den totala hållbarheten fördelar och nackdelar som ska beaktas vid valet av skogsbehandlingsmetod. För varje skogsbestånd ska vid respektive tidpunkt och på varje växtplats väljas den odlingsmetod som bäst lämpar sig för ändamålet och som också bäst uppfyller de mål som ägaren ställt upp för objektet i fråga. Kombinerade på lämpligt sätt ger de olika odlingsmetoderna ur ekonomisk synvinkel såväl som ur perspektivet för förbättrad biologisk mångfald, rekreationsvärden och kolbindning ett mångsidigare resultat än någondera metoden för sig. I skogar med jämn ålder bör övergången till skogsvård enligt hyggesfritt skogsbruk genomföras på ett kontrollerat sätt och så att forskningsrön och praktiska erfarenheter utnyttjas fullt ut.

Utskottet anser att de nya ägarpolitiska riktlinjer som Forststyrelsen fattat beslut om i enlighet med regeringsprogrammet och de uppdaterade rekommendationerna för skogsvården redan innebär en betydande ökning av hyggesfritt skogsbruk i statens skogar. Att på lagnivå föreskriva om hyggesfritt skogsbruk som den primära skogsvårdsmetoden och förbjuda kalhuggning i statens skogar på det sätt som föreslås i medborgarinitiativet skulle strida mot målet att göra skogsbehandlingsmetoderna mångsidigare. Detta mål hade en central roll i revideringen av skogslagen 2014, och arbetet för att finna och genomföra den odlingsmetod som bäst lämpar sig för förhållandena i varje skogsområde bör fortsätta. De ändringar i skogslagstiftningen som föreslås i medborgarinitiativet uppfyller dock enligt utskottets bedömning inte initiativets mål på bästa möjliga sätt. Utskottet föreslår således att lagförslagen i initiativet ska förkastas. Utskottet anser dock att det är absolut nödvändigt att Forststyrelsens avkastningsmål och intäktsföringskrav i fortsättningen ställs så att de inte försvårar en totalt sett hållbar användning av statens skogar, utan stöder en ökning av andelen hyggesfritt skogsbruk i de skogar som lämpar sig för detta *(Utskottets förslag till uttalande 2)*.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Jord- och skogsbruksutskottets förslag till beslut:

Riksdagen förkastar lagförslagen i medborgarinitiativ MI 9/2019 rd.

Riksdagen godkänner två uttalanden. ***(Utskottets förslag till uttalanden)***

Utskottets förslag till uttalanden

1. *Riksdagen förutsätter att olika skogsbehandlingsmetoder används mångsidigt i statens skogar och att den lämpligaste metoden väljs för varje område och växtplats. Jord- och skogsbruksministeriet ska utreda hur man i statens skogar kan öka hyggesfritt skogsbruk särskilt i för ändamålet lämpliga torvmarker, rekreations- och turistområden samt vid kanterna av skyddsområden, sjöar och vattendrag och ovan nämnda områden som används för särskilda ändamål, och före utgången av 2022 lämna jord- och skogsbruksutskottet en utredning om hur hyggesfritt skogsbruk på statens marker kan ökas.*

2. *Riksdagen förutsätter att Forststyrelsens avkastningsmål och krav på intäktsföring ställs så att de inte försvårar en totalt sett hållbar användning av statens skogar. Statsrådet ska utarbeta en långsiktig plan för uppställande av ett avkastningsmål och krav på intäktsföring på en nivå som stöder en totalt sett hållbar användning av skogarna och lämna en utredning om planen till jord- och skogsbruksutskottet före utgången av 2023.*

Helsingfors 20.10.2021

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Anne Kalmari cent
vice ordförande Ritva Elomaa saf
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Satu Hassi gröna
medlem Mikko Lundén saf
medlem Jari Myllykoski vänst
medlem Anders Norrback sv
medlem Raimo Piirainen sd
medlem Jenni Pitko gröna
medlem Piritta Rantanen sd
medlem Mikko Savola cent
medlem Jenna Simula saf
medlem Peter Östman kd
ersättare Heikki Autto saml.

Sekreterare var

utskottsråd Tuire Taina.